

Sygn. akt IV CO 208/19

POSTANOWIENIE

Dnia 1 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 1 października 2019 r.,
na skutek przedstawienia przez Sąd Okręgowy w O.
akt sygn. VI RC [...] z postanowieniem z dnia 23 sierpnia 2019 r.,
w celu oznaczenia sądu właściwego do rozpoznania sprawy
z powództwa M. S.
przeciwko M. A.
o rozwód

odmawia oznaczenia sądu właściwego do rozpoznania sprawy.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 23 sierpnia 2019 r. Sąd Okręgowy w O. zwrócił się do Sądu Najwyższego z wnioskiem o oznaczenie sądu właściwego do rozpoznania sprawy z powództwa M. S. przeciwko A. M. o rozwód (art. 45 k.p.c.). Wskazał, że strony postępowania nie mają wspólnego miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ich ostatnie wspólne miejsce zamieszkania znajdowało się na terytorium Irlandii, gdzie pozwany nadal przebywa. Wobec tego, w ocenie Sądu Okręgowego, nie ma możliwości ustalenia sądu właściwego miejscowo według zasad przewidzianych w art. 41 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy dokonuje oznaczenia sądu, przed którym należy wytoczyć powództwo, jeżeli nie można na podstawie okoliczności sprawy ustalić właściwości miejscowej (art. 45 k.p.c.).

W sprawach ze stosunku małżeństwa, zgodnie z art. 41 k.p.c., powództwo wytacza się wyłącznie przed sądem, w którego okręgu małżonkowie mieli ostatnie wspólne miejsce zamieszkania, jeżeli choć jedno z nich w tym okręgu ma jeszcze miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu. Przy czym z braku takiej podstawy wyłącznie właściwy jest sąd zamieszkania strony pozwanej, a jeżeli i takiej podstawy nie ma - sąd miejsca zamieszkania powoda. W konsekwencji dopiero w razie stwierdzenia, że żadna ze stron nie przebywa z zamiarem stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 25 k.c.) lub poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej ma miejsce zwykłego pobytu uzasadnione będzie oznaczenie przez Sąd Najwyższy, w trybie określonym przez art. 45 k.p.c., sądu, przed którym należy wytoczyć powództwo.

Z treści pozwu z dnia 22 lipca 2019 r. wynika, że miejscem zamieszkania powódki jest W., O. (k. 4). W postanowieniu z dnia 23 sierpnia 2019 r. Sąd Okręgowy w O. nie zakwestionował prawdziwości stosowanego oświadczenia co do miejsca zamieszkania powódki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z tym istniały podstawy dla określenia właściwości miejscowej stosownie do wymagań z art. 41 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

jw